

Utbildningsplan för yrkeshögskoleutbildning

Utbildningens namn:
Specialistundersköterska inom psykiatrisk verksamhet

Ansvarig utbildningsanordnare:
Sätters kommun

Omfattning, poäng:
205

Diarienummer:
MYH 2023/4284

Ansökningsnummer:
202314020

Faktauppgifter

Utbildningens namn

Specialistundersköterska inom psykiatrisk verksamhet

Ansvarig utbildningsanordnare

Säters kommun

Organisationsnummer

212000-2247

Utbildningen

Examensbeteckning

Utbildningen ger yrkeshögskoleexamen

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha kunskaper om/ i

- Specialiserade kunskaper om metoder och praktiskt psykiatriskt omsorgs- och omvårdnadsarbete i vardagen utifrån ett holistiskt, personcentrerat perspektiv.
- Specialiserade kunskaper om vanligt förekommande psykiatriska diagnoser såsom depression, ångest, posttraumatiskt stressyndrom (PTSD), självskadabeteende, ätstörning, substansbrukssyndrom kopplat till traumatisk stress.
- Kunskaper om nervsystemets och hjärnans grundläggande struktur och funktion
- Specialiserade kunskaper om hur kroppsbaserade metoder relaterade till traumatisk stress kan användas i vardagen och som stöd till annan behandling
- Specialiserade kunskaper om psykiatriska verksamheter och deras specifika arbetsätt, yrkeskategorier, dokumentationsrutiner samt lagstiftning.
- Specialiserade kunskaper om omsorgs- och omvårdnadsdokumentation i det dagliga omvårdnadsarbetet ur etiska, språkliga och lagstadgade perspektiv.
- Kunskap om psykoedukation för återhämtning, delaktighet och ökad livskvalitet för både vård- och omsorgstagare och närstående.
- Fördjupade kunskaper om kommunikation utifrån socialpsykologiska teorier och om det sociala samspelets betydelse i vården och om hur kommunikation påverkas av till exempel kulturella skillnader, HBTQI-, barn- samt minoritetsperspektiv.
- Specialiserade kunskaper i att hålla motiverande samtal (MI) samt kunskap i att föra svåra samtal, med utgångspunkt i ett lösningsfokuserat förhållningssätt.
- Kunskaper om kontaktpersonsfunktionens innehåll och ansvar.

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha färdigheter i att

- Färdigheter i att med ett professionellt förhållningssätt genomföra omvårdnadsarbete och rehabilitering för att stödja vårdtagares hälsa och återhämtning.
- Färdigheter i att med vårdtagare, anhöriga/närstående, vårdgrannar/samarbetspartners planera och genomföra insatser utifrån ett personcentrerat helhetsperspektiv.
- Färdigheter i att identifiera tecken och symtom vid olika psykiatriska och somatiska diagnoser samt vid missbruks- och beroendeproblematik
- Färdigheter i att patientsäkert och med relevant språkbruk självständigt dokumentera omsorgs- och omvårdnadsinsatser.
- Färdigheter i att förstå hur kroppsbaserade metoder kan fungera som stöd vid psykiatriska sjukdomstillstånd.
- Färdigheter i att utföra kroppsbaserade metoder som gynnsamma andningsövningar, avslappningstekniker, medveten rörelse, traumaanpassad mindfulness, NADA öronakupunktur/-akupressur och traumaanpassad yoga anpassat till vård- och omsorgstagarens psykiatriska behov, som stöd till annan behandling och som en del av den dagliga omvårdnaden.
- Färdigheter i att guida korta, kroppsbaserade övningar i mötet med vård- och omsorgstagaren samt att kunna anpassa övningarna för olika åldersgrupper och behov.
- Färdigheter i att använda olika samtalsmetoder i vardagen, till exempel Motivational Interviewing och

svåra samtal, med vårdtagare, anhöriga, närstående och andra aktörer samt att reflektera över den egna yrkesrollen i samtalet.

- Färdigheter att i omsorgsvardagen använda andra språk än svenska, till exempel engelska eller annat andra språk, alternativt annat modersmål.

Efter avslutad utbildning ska den studerande ha kompetenser att

- Kompetenser att planera, genomföra, utvärdera och dokumentera omsorgs- och omvårdnadsinsatser vid specifika psykiatriska sjukdomstillstånd utifrån ett personcentrerat helhetsperspektiv som främjar rehabilitering, hälsa och återhämtning i vårdtagarens vardag.
- Kompetensen att reflektera över sitt professionella förhållningssätt och den egna yrkesrollen i mötet med vård- och omsorgstagare och eventuella närstående.
- Kompetens att ur ett omsorgs- och omvårdnadsperspektiv tillämpa gällande lagstiftning.
- Kompetenser att identifiera differentialdiagnostiska tecken och symptom.
- Kompetenser att i omsorgsvardagen tillämpa kroppsbaserade metoder relaterade till traumatisk stress, tillsammans med vårdtagare som ett hjälpmedel i vardagen och som stöd till annan behandling.
- Kompetenser att genom psykoedukation och kroppsbaserade övningar främja återhämtning, delaktighet och ge strategier för att handskas med vardagen.
- Kompetenser att handleda inom dokumentation och lagstiftning.
- Kompetens att värdera kommunikationens och det sociala samspelets betydelse i möten med vårdtagare.
- Kompetenser att använda olika samtalsmetoder i vård- och omsorgsvardagen.
- Kompetens att jobba professionsutvecklande genom att på ett systematiskt och evidensbaserat sätt kunna genomföra fördjupande utvecklingsarbete utifrån ett valt kunskapsområde eller utifrån behov i verksamheten.

Yrkesroller

1	3411
2	5341
3	5342
4	Specialistundersköterska

Undervisning på engelska

Delvis

Kursöversikt

Obligatoriska kurser

Kursnamn	Kurstyp	Poäng
Dokumentation och lagstiftning		
Examensarbete		
Kommunikation och samtalsmetodik		
Metoder i omsorgsvardagen		
Neurobiologi och traumateori		
Psykiatrisk omvårdnad LIA 1	LIA	15
Psykiatrisk omvårdnad LIA 2	LIA	25
Specifik psykiatrisk omvårdnad		

Tillträde

Behörighet

Särskilda förkunskaper krävs i följande

Kurser

Lägst betyget E/3/G i följande kurser eller motsvarande kunskaper

Anatomi och fysiologi 1
Anatomi och fysiologi 2
Engelska 5
Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 1
Funktionsförmåga och funktionsnedsättning 2
Gerontologi och geriatrik
Hälsa- och sjukvård 1
Hälsa- och sjukvård 2
Omvårdnad 1
Omvårdnad 2
Psykiatri 1
Psykiatri 2
Psykologi 1
Samhällskunskap 1a1
Social omsorg 1
Social omsorg 2
Svenska 1 eller Svenska som andraspråk 1
Svenska 2 alt Svenska som andraspråk 2

Yrkeseferenhet i omfattning och tid

2 år halvtid

Typ av yrkeseferenhet

Yrkeseferenhet inom vård- och omsorg.

Urvalsgrunder

Betyg
Särskilt prov
Tidigare utbildning
Yrkeseferenhet

Utbildningens huvudsakliga upplägg och organisation

Övriga utbildningsanordnare

Nej

Utbildningens upplägg

Utbildningens huvudlärare Kristina Ekenstein är utbildad pedagog i grunden, utbildad utbildningsledare av Yrkeshögskoleförbundet och har jobbat 15 år inom psykiatrisk verksamhet, främst inom rättspsykiatri. Gästlärare inom neurobiologi och traumateori, Nora Kerekes fil.dr. yrkesverksam inom både akademien, forskning och i klinisk verksamhet. Ansvarig för utbildningens

kroppsbaserade delar, Josefin Wikström, ansvarig för personalutbildning och programutveckling av traumaaanpassad yoga (TAY) för Rättspsykiatri samt BUP, tidigare delaktig i utvecklingen av Kriminalvårdens Krimiyoga samt programansvarig och huvudutbildare inom TAY för Prison Yoga Project Europa samt undervisar regelbundet på anstalterna Kumla och Hinseberg. Dr. Kerekes är projektledare för och Josefin Wikström är skapare av program för flertal nationella och internationella studier där traumaaanpassad yoga, som komplementär insats inom psykiatrisk vård, utvärderas, till exempel inom kriminalvård, BUP och Rättspsykiatri. Alla tre är delaktiga i framtagandet av utbildningen.

Utbildningens teoretiska delar är en förutsättning för att få den förståelse som krävs för att kunskap och färdighet ska smälta samman till kompetens. Här följer en kort översikt över forskning som stödjer de metoder och förhållningsätt som används i utbildningen. Under övrigt finns även exempel på kurslitteratur i de teoretiska avsnitten.

GYNNSAMMA ANDNINGSSÖVNINGAR: Stress Management Intervention: A Pilot Evaluation in an Urban Adolescent Medicine Clinic - Kimberly Burkhart, Elizabeth Mason, Rina Lazebnik 2018
AVSLAPPNINGSTEKNIKER: Effectiveness of Progressive Muscle Relaxation, Deep Breathing, and Guided Imagery in Promoting Psychological and Physiological States of Relaxation 2021
MEDVETEN RÖRELSE: Physical Exercise as Treatment for PTSD: A Systematic Review and Meta-Analysis 2022
TRAUMAAANPASSAD MINDFULNESS: The effect of mindfulness training on extinction retention 2019
NADA ÖRONAKUPUNKTUR/-AKUPRESSUR: Resources - NADA (acudetox.com)
NADA Protocol for Behavioral Health. Putting Tools in the Hands of Behavioral Health Providers: The Case for Auricular Detoxification Specialists 2018
TRAUMAAANPASSAD YOGA: <https://www.yogatocare.com/publications/>
MOTIVATIONAL INTERVIEWING <https://motivationalinterviewing.org/motivational-interviewing-resources>
Estimating the Effect of Motivational Interventions in Patients with Eating Disorders 2022
TRANSKULTURELL PSYKIATRI: Psychiatric care use among migrants to Sweden compared with Swedish-born residents: a longitudinal cohort study 2020
PERSONCENTRERAD VÅRD: Centrum för personcentrerad vård – GPCC, Göteborgs universitet (gu.se)
Constrained nursing: Nurses' and assistant nurses' experiences working in a child and adolescent psychiatric ward 2021
Återhämtning från psykisk ohälsa i en professionell psykiatrisk omvårdnadscontext 2020
LÅGAFFEKTIVT BEMÖTANDE: Att uppleva, motverka och hantera konflikter inom tvångsvård och arbetet med Trygghetsplaner 2021

Innehåller utbildningen LIA

Ja

Antal lärar- eller handledarledda timmar

230

Kvalitetsarbete

Kvalitetssäkring av utbildningen

PLANERING

En kvalitetshandbok kommer att upprättas av ledningsgruppen som också är ytterst ansvarig för kvalitetsutvecklingsarbetet. Handboken kommer att finnas tillgänglig på utbildningens digitala kommunikationsplattform, Team, där berörda studerande, lärare och gästföreläsare samt självklart ledningsgruppen, kan ta del av innehållet. Transparens är en viktig faktor för ett gott systematiskt kvalitetsutvecklingsarbete.

På Teams upprättas en informationskanal där allt från utbildningsplaner, formaliakrav vid inlämningsuppgifter, kvalitetshandbok, närvarorutiner, betygskriterier, kursutvärderingar et c finns tillgängligt för berörda. Varje enskild kurs har därefter sin egen kanal med specifik information om kursen, till exempel kursplan och studiehandledning, litteraturlista, examinerande uppgifter och specifika kunskapsmål och betygskriterier.

Utbildningen har som mål att 100 % av de studerande klarar utbildningen. Förutsättningar för det är dels att deras kunskapsutveckling kontinuerligt följs upp utifrån ett formativt förhållningssätt, dels möjlighet till stöd i form av till exempel studiehandledning och speciallärare.

Ett annat mål är att de studerande när de är klara med utbildningen upplever att den har förberett dem inför specialistundersköterskeyrket och att de har relevanta kunskaper, färdigheter och kompetenser. Utbildningens fokusområde kroppsbaserade metoder kommer att följas upp specifikt.

Ytterligare ett mål är att mottagande arbetsliv upplever sig få den kompetensförstärkning som de behöver.

GENOMFÖRANDE

Varje utbildningsomgång inleds med att de studerande får information om ovan nämnda kvalitetshandbok och även möjlighet att få uttrycka sina förväntningar på utbildningen. Därefter kommer varje kurs att genomföras, utvärderas, analyseras av utbildningsledare och ledningsgrupp samt återkopplas till de studerande och undervisande lärare. Förbättringsåtgärder kommer att implementeras och följas upp.

UTVÄRDERING

Utvärderingsformulär skickas ut digitalt efter varje avslutad kurs. Utvärderingen sammanställs av administrativ personal och delges därefter ledningsgruppen, undervisande lärare samt de studerande. Ledningsgruppen och utbildningsledaren ansvarar för att identifiera eventuella förbättringsområden samt upprätta en plan för implementering av dessa. Planen kommuniceras via Teams till berörda.

Utöver den resultatuppföljning som myndigheten genomför, kommer även utbildningsanordnaren, ett år efter avslutad utbildning, att kontakta de studerande. Detta för att få återkoppling om var de jobbar, deras upplevelse av utbildningen men även hur de får användning av de specifika kunskaperna om kroppsbaserade metoder. Även de arbetsgivare som har anställt studerande från utbildningen kommer att kontaktas för att ges möjligheten att återkoppla att de studerande har en relevant utbildning för sitt uppdrag.

FÖRBÄTTRING

De förbättringsåtgärder som beslutas av ledningsgruppen utifrån kursutvärderingarna implementeras under utbildningsledarens ansvar. Ledningsgruppen beslutar även hur resultatet av åtgärderna följs upp eftersom det kan variera beroende på åtgärdernas natur. Till exempel måste bristande kommunikation åtgärdas direkt och därmed följs upp efter en kortare tid medan en föreläsare eller kurslitteratur som inte håller måttet följs upp under nästföljande utbildningsomgång.

All dokumentation av kvalitetsutvecklingsarbetet finns tillgängligt för berörda via Teams.

LEDNINGSGRUPPEN

Ledningsgruppen består av personer med lång yrkeserfarenhet inom psykiatriska verksamheter och är därmed en viktig del i utbildningens utveckling. Ledningsgruppen ska arbeta aktivt med att uppdatera utbildningen och vara pålästa kring aktuell forskning. Det systematiska kvalitetssäkringsarbetet kommer att ytterst vara ledningsgruppens ansvar.

Ledningsgruppen kommer att ha minst sex träffar per utbildningsomgång och fyra av träffarna kommer vara samtidigt som de studerande har fysiska träffar. På det viset ges möjlighet till direkt insyn och delaktighet i utbildningen samt kontakt med både undervisande lärare och de studerande. För att möjliggöra en snabbfotad och kontinuerlig hantering av kursutvärderingar kommer de att kommuniceras och analyseras via Teams.

Ledningsgruppens samtliga möten protokollförs och läggs upp på Teams så att alla berörda kan ta del av dokumenten.

LIA

För att säkerställa att LIA-platserna håller en hög standard och ger de studerande nödvändig koppling mellan teori och praktik, kommer kvalitetssäkringsarbetet även omfatta dessa. LIA-platserna ska vara informerade om de kunskapsmål som LIA:n förväntas uppfylla och att de ges en möjlighet att beskriva hur det kan ske. Handledarna är av avgörande betydelse för kvaliteten på LIA:n och utbildningen kommer därför att erbjuda en handledarutbildning samt årliga handledarträffar för erfarenhetsutbyte.

Varje vecka förväntas den studerande och handledaren systematiskt diskutera den studerandes utveckling i förhållande till LIA-målen. Undervisande lärare kommer att följa upp den studerandes utveckling i flera steg: genom ett inledande samtal under första praktikveckan, därefter träffa den studerande och handledaren en gång per LIA-period där samtalet har en gemensam del och en del då endast undervisande lärare och handledaren träffas. Efter avslutad LIA kommer såväl den studerande som handledaren att göra en utvärdering, där handledarens utvärdering kommer fokusera på huruvida utbildningen tillgodoser arbetslivets behov.

VÄRDEGRUND

Det svenska skolväsendet präglas av tanken om att skolan ska ge alla elever förutsättningar att klara studierna och verka kompensatoriskt. Den tanken kommer även genomsyra denna specialistundersköterskeutbildning. Möjliggörandet att muntliga examinerande uppgifter kan genomföras på andra språk än svenska och engelska öppnar för en större mångfald av sökande. Tillgång till elevhälsa och studiehandledning att alla når målen.
